

GUIA D'APRENTATGE

INSTRUMENTS DELS ESTUDIS DE LA SALUT

1. FITXA DESCRIPTIVA

CODI D'ASSIGNATURA:

G202 – Instruments dels estudis de la salut

TITULACIÓ:

Grau en Infermeria

ANY ACADÈMIC:

2024-2025

MATÈRIA:

Estadística

SEMESTRE:

Tercer

TIPUS:

Formació bàsica

GRUP:

Matí 1 / Matí 2 / Tarda

IDIOMA D'IMPARTICIÓ:

Classes: Català, Castellà.

Recursos i materials: Català, Castellà i Anglès

2. PROFESSORAT

TITULAR DE L'ASSIGNATURA:

Dr. Manuel Tomás Jiménez (manuel.tomas@sjd.edu.es)

PROFESSORAT:

Dra. Montserrat Girabent i Farrés (montserrat.girabent@sjd.edu.es)

Dra. Judit Subirana Mirete (judit.subirana@sjd.edu.es)

Dra. Nathalia Silva Fontana Rosa (nathalia.rosa@sjd.edu.es)

Sr. Javier Asensi Vicente (javier.asensi@sjd.edu.es)

3. PREREQUISITS

Aquesta assignatura no té prerequisits.

4. OBJECTIUS

L'objectiu de l'assignatura és proporcionar a l'estudiant una base teòrica i pràctica per entendre la importància de l'evidència científica en el desenvolupament d'una pràctica clínica de qualitat. Les situacions que els professionals de la salut atenen són complexes i depenen de múltiples factors. L'epidemiologia i la metodologia de la recerca quantitativa, ens permeten proporcionar a l'estudiant, les competències necessàries per esdevenir un usuari crític de la literatura científica, adquirint els coneixements i les habilitats necessàries per respondre a preguntes de la pràctica infermera, fent un bon ús de les eines i recursos disponibles per aplicar el pensament crític en els processos, resultats i les intervencions clíniques que es realitzen.

5. CRÈDITS

L'assignatura és de 6 ECTS, el que representa 150 hores de treball de l'estudiant distribuïdes de la següent manera:

Presencial	Presencial (a l'aula) 30%
No presencial	Dirigit 35%
	Autònom 35%

6. BLOCS TEMÀTICS I ORGANITZACIÓ DE CONTINGUTS

UNITAT TEMÀTICA 1: MÈTODE CIENTÍFIC. RECERCA QUANTITATIVA (REC)

Tema 1. El mètode de recerca en ciències de la salut. Paradigmes i perspectives teòriques. Recerca quantitativa (QT) i qualitativa (QL).

Tema 2. Fases d'un projecte de recerca quantitativa.

Tema 3. Formulació de la pregunta de recerca. Estratègia de cerca bibliogràfica bàsica i avançada. Bases de dades. Com citar en Vancouver

Tema 4. Formulació dels objectius i les hipòtesis.

Tema 5. Disseny d'estudis epidemiològics. Estudis observacionals i experimentals. Biaixos

Tema 6. Mostres i poblacions. Tècniques de mostreig.

Tema 7. Tipus de variables. Quadre de variables.

Tema 8. Mètodes de recollida de dades. Disseny d'un qüestionari.

Tema 9. Estadística descriptiva

Tema 10. Difusió i comunicació en l'àmbit de la recerca

UNITAT TEMÀTICA 2: EPIDEMIOLOGIA (EPI)

Tema 1. Introducció a l'epidemiologia: concepte, objectius, aplicacions i evolució històrica. Criteris de causalitat

Tema 2. Mètode epidemiològic: mesures de freqüència (prevalença i incidència) i mesures d'associació i risc (risc Relatiu i Odds Ratio)

Tema 3. Cribratges, Proves diagnòstiques, sensibilitat i especificitat

Simulació Integrada. Assignatures d'Ètica i Legislació + Instruments dels estudis de la Salut + Farmacologia + Infermeria clínica.

7. ENFOCAMENT METODOLÒGIC

TIPOLOGIA	OBJECTIUS	ACTIVITATS	% TEMPS PREVIST
PRESENCIAL (a l'aula)	<p>Les sessions presencials seran plenàries, seminaris i simulacions.</p> <p>Plenàries: Es treballaran continguts teòrics amb exercicis pràctics que ajudin a posar en pràctica els conceptes treballats a l'aula.</p> <p>Seminaris: Es treballaran habilitats pràctiques de desenvolupament de la recerca i pràctica epidemiològica.</p> <p>Simulacions: Es treballarà la translació de la recerca a la clínica dins d'un entorn segur.</p>	<p>Activitats d'aula: Anàlisi de continguts clínics amb suport audiovisual i/o de testimonis professionals/ famílies/ pacients que ens ajudin a contextualitzar la recerca. Lectura crítica de l'evidència científica mitjançant diferents fonts d'informació.</p> <p>Seminaris: tasques individuals i de grup que impliquin la posada en pràctica dels continguts/ conceptes.</p> <p>Simulació: desenvolupament d'habilitats interpersonals que ajudin a contextualitzar i a apropar la recerca a la pràctica clínica.</p>	<p>20% del temps sessions plenàries</p> <p>10% del temps seminaris i simulacions</p>
DIRIGIT (fora de l'aula)	<p>Activitats participatives dins l'aula, preparació prèvia als seminaris, tutories dirigides amb tutor/a designat a cada grup, pel seguiment dels protocols de recerca.</p>	<p>Tasques de lectura d'articles, visualització de material audiovisual, foros,...</p>	<p>35% del temps foros i activitats de preparació de seminaris.</p>
AUTÒNOM (fora de l'aula)	<p>Temps destinat a l'estudi de l'estudiant i a complementar la informació/continguts de l'aula.</p>	<p>Propostes de material audiovisual complementari que ajudi a millorar la comprensió dels continguts.</p>	<p>35% del temps treball autònom</p>

8. COMPETÈNCIES

BÀSIQUES

CB1 - Que els estudiants hagin demostrat posseir i comprendre els coneixements en una àrea d'estudi que es basa en l'educació secundària general, i sovint es troba en un nivell que, mentre es basa en llibres de text avançats, també inclou alguns aspectes que impliquen coneixements des de l'avantguarda del seu camp d'estudi

CB2 - Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació de forma professional i posseir les habilitats que sovint es demostren a través de l'elaboració i defensa dels arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi

CB3 - Que els estudiants tinguin la capacitat de recopilar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per fer judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants de caràcter social, científic o ètic

CB4 - Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions tant a un públic de especialitzat com no especialitzat

CB5 - Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per dur a terme estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia

GENERALS

CG1- Compromís ètic (capacitat ètica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

CG2- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de presa de decisions i adaptació a noves situacions).

CG3- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).

CG4- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar projectes / capacitat de buscar i integrar nous coneixements i actituds).

CG6- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i expressar-se oralment i per escrit en català i castellà i una tercera llengua, dominant el llenguatge especialitzat / capacitat de buscar, utilitzar i integrar la informació).

ESPECÍFIQUES

CE2. Pràctica professional, ètica i legal. Pràctica ètica. Exercir d'acord als codis deontològics i de conducta de la professió. Exercir amb respecte a la dignitat, cultura, valors, creences i drets de la persona i grups. Defensar els drets de la persona/grups dins del sistema de salut.

CE4. Prestació i gestió de cures. Prestació de cures. Organització de les cures. Coordinar, utilitzar i gestionar de forma eficaç i eficient els recursos materials i humans. Fomentar, gestionar i avaluar la introducció d'innovacions i canvis en la pràctica infermera i en l'organització de les cures. Integrar en la pràctica els protocols i pautes organitzatives i els estàndards professionals.

CE15. Desenvolupament professional. Contribuir activament al desenvolupament professional continuat per a millorar la pràctica infermera. Contribuir al desenvolupament professional d'altres membres de l'equip de salut.

9. RESULTATS D'APRENENTATGE

REFERITS A CONEIXEMENTS

- Identificar el mètode de recerca en ciències de la salut, els paradigmes i les perspectives teòriques.
- Adquirir capacitats per identificar un problema de la pràctica clínica infermera en el que sigui viable una proposta de recerca.
- Reconèixer les fases d'un projecte de recerca quantitativa i desenvolupar la fase conceptual
- Descriure les característiques de les variables que intervenen en un treball científic, així com l'escala en què seran mesurades.
- Identificar els conceptes i les aplicacions de l'epidemiologia.
- Reconèixer els resultats corresponents a les proves de detecció precoç interpretant les proves de cribratge en un article original.

REFERITS A HABILITATS

- Demostrar habilitats en la realització d'una cerca bibliogràfica estructurada
- Dissenyar un instrument de recollida de dades per iniciar una recerca.
- Comprendre els articles científics utilitzant la lectura crítica de la literatura científica.
- Demostrar habilitats per aplicar les mesures de freqüència i associació i saber interpretar els seus resultats en un document científic.

REFERITS A ACTITUDS, VALORS I NORMES

- Identificar les consideracions ètiques d'un projecte de recerca així com la normativa regulatòria vers la recerca en el camp de la salut

10. AVALUACIÓ

A la següent taula es detalla la ponderació de les diferents activitats d'avaluació tant per **CONTINUA** com per **ÚNICA**

ACTIVITATS D'AVAUACIÓ		% NOTA FINAL CONTÍNUA	% NOTA FINAL ÚNICA
Examen	Examen Final	50%	50%
Seminaris	Activitats avaluatives derivades dels seminaris	15%	15%
Simulació	Activitat d'avaluació derivada de la simulació	5%	5%
Protocol de recerca	S'avaluaran els coneixements adquirits, la incorporació del feed-back dels tutors i la coherència final del document escrit.	30%	30%

Els criteris d'avaluació són:

CONTINUA

- Els que s'estableixen al document de “**CRITERIS D'AVAUACIÓ DE LES ASSIGNATURES DEL GRAU D'INFERMERIA DEL CAMPUS DOCENT DE SANT JOAN DE DÉU**” (Veure Aula Moodle Secretaria i Aula Moodle de l'assignatura”
- **L'examen és l'única prova avaluativa que requereix d'un mínim de 5 sobre 10 per a considerar-se aprovada, i en conseqüència es l'única prova avaluativa que és reavaluable. És requisit imprescindible tenir aprovat l'examen per a superar l'assignatura.**
- El protocol de recerca és un treball grupal on l'elaboració dels grups es realitzarà a criteri del professorat.
- La nota final de l'assignatura serà la mitjana ponderada de totes les activitats avaluatives, sempre i quan s'hagi aprovat l'examen. Es considerarà superada l'assignatura quan la nota final sigui de 5 sobre 10.

ÚNICA

- Els que s'estableixen al document de “**CRITERIS D'AVAUACIÓ DE LES ASSIGNATURES DEL GRAU D'INFERMERIA DEL CAMPUS DOCENT DE SANT JOAN DE DÉU**” (Veure Aula Moodle Secretaria i Aula Moodle de l'assignatura”
- **L'examen és l'única prova avaluativa que requereix d'un mínim de 5 sobre 10 per a considerar-se aprovada, i en conseqüència es l'única prova avaluativa que és reavaluable. És requisit imprescindible tenir aprovat l'examen final per a superar l'assignatura.**
- El protocol de recerca és un treball escrit que es realitzarà de **forma individual**. Es requerirà d'una defensa oral del mateix (com a una de les activitats avaluatives de seminari) que es realitzarà el dia de l'examen (primera convocatòria).
- Els continguts equivalents a l'apartat de seminaris s'avaluaran el dia de l'examen (Avaluació ordinària) i constarà d'una sèrie de preguntes obertes, a excepció de la defensa oral anteriorment esmentada.
- La nota final de l'assignatura serà la mitjana ponderada de totes les activitats avaluatives, sempre i quan s'hagi aprovat l'examen. Es considerarà superada l'assignatura quan la nota final sigui de 5 sobre 10.

11. REFERÈNCIES

REFERÈNCIES RECOMANADES

- Argimon JM, Jiménez J. Métodos de investigación clínica y epidemiológica. Elsevier, España SA 2004
- Icart MT, Fuentelsaz C, Pulpon AM. Elaboración y presentación de un proyecto de Investigación y una Tesina. Barcelona: Universidad de Barcelona; 2006.

Epidemiología

- Hernández-Agudo I, Gil A, Delgado M, Bolúmar F, Benavides FG, M. Porta M, C. Álvarez-Dardet C, Vioque J, Lumbreras B. Manual de epidemiología y salud pública para grados en ciencias de la salud. Madrid: Médica Panamericana; 2011.
- Icart MT, Guàrdia J, Isla P. Enfermería comunitaria: epidemiología. Barcelona: Masson; 2003.